

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 14ης Μαΐου 2002 *

Στην υπόθεση T-80/00,

Associação Comercial de Aveiro, με έδρα το Aveiro (Πορτογαλία), εκπροσωπούμενη από τους J. Amaral e Almeida και B. Diniz de Ayala, δικηγόρους, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους H. Spreyart και M. França, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση ακυρώσεως της αποφάσεως C(99) 3684 της Επιτροπής, της 30ής Νοεμβρίου 1999, περί μειώσεως της συνδρομής του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου που χορηγήθηκε στην Associação Comercial de Aveiro στο πλαίσιο του προγράμματος 890365/P1,

* Γλώσσα διαδικασίας: η πορτογαλική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. D. Cooke, Πρόεδρο, R. García-Valdecasas και P. Lindh, δικαστές,

γραμματέας: J. Plingers, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 11ης Δεκεμβρίου 2001,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

- ¹ Η απόφαση 83/516/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Οκτωβρίου 1983, για την αποστολή του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΕ L 289, σ. 38), προβλέπει, στο άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο α', ότι το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) συμμετέχει στη χρηματοδότηση ενεργειών επαγγελματικής καταρτίσεως και επαγγελματικού προσανατολισμού.

- 2 Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 2950/83 του Συμβουλίου, της 17ης Οκτωβρίου 1983, για την εφαρμογή της αποφάσεως 83/516 (ΕΕ L 289, σ. 1), απαριθμεί, στο άρθρο 1, τα έξοδα που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο της συνδρομής του ΕΚΤ και, μεταξύ άλλων, τα έξοδα σχετικά με τις δραστηριότητες επαγγελματικής καταρτίσεως.
- 3 Σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού 2950/83, η έγκριση αιτήσεως συνδρομής του ΕΚΤ συνεπάγεται την προκαταβολή του 50 % της χορηγούμενης συνδρομής κατά την ημερομηνία που έχει προβλεφθεί για την ενέργεια της επαγγελματικής καταρτίσεως. Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου, οι αιτήσεις πληρωμής του υπολοίπου περιέχουν λεπτομερή έκθεση για το περιεχόμενο, τα αποτελέσματα και τις χρηματοδοτικές πλευρές της σχετικής ενέργειας. Το κράτος μέλος βεβαιώνει την πραγματική και λογιστική ακρίβεια των στοιχείων που περιέχονται στις αιτήσεις πληρωμής.
- 4 Σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 2950/83, όταν η συνδρομή του ΕΚΤ δεν χρησιμοποιείται σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται από την εγκριτική απόφαση, η Επιτροπή μπορεί να αναστείλει, να μειώσει ή να καταργήσει τη συνδρομή αυτή, αφού δώσει στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος την ευκαιρία να υποβάλει τις παρατηρήσεις του. Η παράγραφος 2 του ίδιου άρθρου διευκρινίζει ότι τα καταβληθέντα ποσά που δεν χρησιμοποιήθηκαν σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται από την εγκριτική απόφαση αναζητούνται και ότι το κράτος μέλος υποκαθίσταται στα δικαιώματα της Κοινότητας, εφόσον καταβάλλει προς αυτή τα ποσά που πρέπει να επιστραφούν από τους οικονομικά υπεύθυνους της ενέργειας.
- 5 Κατ'εφαρμογήν του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 2950/83, η Επιτροπή και το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος μπορούν να εξακριβώνουν τη χρησιμοποίηση της συνδρομής.
- 6 Η απόφαση 83/673/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 1983, για τη διαχείριση του ΕΚΤ (ΕΕ L 377, σ. 1), διευκρινίζει, στο άρθρο 7, ότι το κράτος μέλος που πραγματοποιεί έρευνα για τη χρησιμοποίηση της συνδρομής λόγω εικαζομένων παρατυπιών ειδοποιεί αμελλητί την Επιτροπή.

Το ιστορικό της διαφοράς

- 7 Το 1988, το Departamento para os Assuntos do Fundo Social Europeu (υπηρεσία υποθέσεων του ΕΚΤ του Υπουργείου Εργασίας και Επαγγελματικής Καταρτίσεως της Πορτογαλίας) (στο εξής: DAFSE) διαβίβασε στην Επιτροπή αίτηση εγκρίσεως της χρηματοδοτικής συνδρομής για να δοθεί η δυνατότητα στην Associação Comercial de Aveiro (στο εξής: ACA) να πραγματοποιήσει διάφορες ενέργειες επαγγελματικής κατάρτισεως, η συνολική χρηματοδότηση των οποίων ήταν 204 082 248 πορτογαλικά εσκούδος (PTE), η συνδρομή του ΕΚΤ 112 245 236 PTE και η συνδρομή των πορτογαλικών δημοσίων αρχών 91 837 012 PTE.
- 8 Με την απόφαση C(89) 0570, της 22ας Μαρτίου 1989, η Επιτροπή ενέκρινε τη χορήγηση στην ACA χρηματοδοτικής συνδρομής για το σχέδιο 890365/P1, το οποίο συνεπαγόταν συνολική χρηματοδότηση 157 397 822 PTE, εκ των οποίων 86 568 802 PTE θα καταβάλλονταν από το ΕΚΤ και 70 829 020 PTE θα καταβάλλονταν από τον Orçamento da Segurança Social (προϋπολογισμό για την κοινωνική ασφάλιση, στο εξής: OSS). Οι ενέργειες αυτές θα πραγματοποιούνταν μεταξύ 8 Φεβρουαρίου και 31 Δεκεμβρίου 1989 και προορίζονταν για την επαγγελματική κατάρτιση 249 νέων.
- 9 Στις 9 Μαΐου 1989, η ACA, ως δικαιούχος της συνδρομής του ΕΚΤ, υπέγραψε πράξη αποδοχής της αποφάσεως της Επιτροπής, με την οποία αναλάμβανε τη δέσμευση «να χρησιμοποιήσει τη χορηγηθείσα συνδρομή σύμφωνα με τις εφαρμοστέες εθνικές και κοινοτικές διατάξεις».
- 10 Σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού 2950/83, η ACA έλαβε προκαταβολή 78 698 910 PTE, αντιστοιχούσα στο 50 % περίπου του εγκριθέντος ποσού, εκ των οποίων 43 284 401 PTE βάσει της συνδρομής του ΕΚΤ και 35 414 509 PTE βάσει της συνδρομής του OSS.

- 11 Όταν ολοκληρώθηκαν οι ενέργειες της επαγγελματικής καταρτίσεως, η προσφεύγουσα υπέβαλε, στις 26 Απριλίου 1990, στο DAFSE, αίτηση πληρωμής του υπολοίπου για το ποσό των 26 766 799 PTE, που αντιστοιχούσε σε συνδρομή 70 051 200 PTE του ΕΚΤ και σε συνολική χρηματοδότηση 127 365 818 PTE, εφόσον το συνολικό κόστος των ενεργειών της καταρτίσεως απέβη χαμηλότερο του αρχικώς προβλεφθέντος ποσού. Στις 30 Οκτωβρίου 1990, το DAFSE υπέβαλε στην Επιτροπή την αίτηση αυτή και την πληροφόρησε ότι η εξακρίβωση των πληροφοριών που περιλαμβάνονταν στην αίτηση αυτή εξηργάτο από νέα εξέταση.
- 12 Με έγγραφο της 13ης Φεβρουαρίου 1991, το DAFSE γνωστοποίησε στην προσφεύγουσα ότι, μολονότι η αίτηση πληρωμής του υπολοίπου είχε ήδη σταλεί στην Επιτροπή, η καταβολή του υπολοίπου αυτού εξηργάτο από την πραγματοποίηση οικονομικού ελέγχου.
- 13 Επανειλημμένα, τον Μάρτιο και τον Οκτώβριο του 1991 και τον Φεβρουάριο του 1992, η προσφεύγουσα ζήτησε από το DAFSE να πραγματοποιήσει το ταχύτερο δυνατόν τον έλεγχο αυτόν, επισημαίνοντας ότι η καθυστέρηση της πληρωμής του υπολοίπου της προκαλούσε σημαντική οικονομική ζημία.
- 14 Στις 25 Μαρτίου 1993, ανατέθηκε στην Inspeccao Geral de Finanças (γενική επιθεώρηση οικονομικών, στο εξής: IGF) να προβεί σε λογιστικό και οικονομικό έλεγχο των δαπανών που πραγματοποίησε το 1989 η ACA στο πλαίσιο των ενεργειών της επαγγελματικής καταρτίσεως, σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 2950/83. Η IGF παρουσίασε τα πορίσματά της σχετικά με τον ζητηθέντα έλεγχο σε έκθεση της 28ης Σεπτεμβρίου 1995 (στο εξής: έκθεση του 1995 της IGF).
- 15 Η έκθεση του 1995 της IGF πρότεινε να θεωρηθούν ως μη επιλέξιμες ορισμένες δαπάνες, τις οποίες η προσφεύγουσα είχε υπολογίσει στην αίτηση πληρωμής του υπολοίπου, και υπέβαλε επίσης στην εκτίμηση του DAFSE την επιλεξιμότητα ή τον εύλογο χαρακτήρα των άλλων δαπανών που είχαν υπολογιστεί στην αίτηση αυτή.

- 16 Στη συνέχεια, το DAFSE εξέτασε τον εύλογο χαρακτήρα των υπολογισθεισών δαπανών και τις προταθείσες από την IGF διορθώσεις. Το DAFSE παρουσίασε τα πορίσματά του σε έκθεση εκδοθείσα την 1η Ιουλίου 1997 με αριθ. 1618 (στο εξής: έκθεση του DAFSE), με την οποία πρότεινε μείωση κατά 8 495 366 PTE του προς χρηματοδότηση ποσού, λαμβανομένου υπόψη ότι ορισμένες δαπάνες δεν ήσαν επιλέξιμες. Το DAFSE πρότεινε να τροποποιηθεί η χρηματοδότηση ως εξής:

συνδρομή του ΕΚΤ 65 378 749 PTE

συμμετοχή των πορτογαλικών δημοσίων αρχών (OSS) 53 491 703 PTE

συνολικό κόστος της ενέργειας 118 870 452 PTE

- 17 Με το έγγραφο 6222 της 2ας Σεπτεμβρίου 1997, το DAFSE πρότεινε στην Επιτροπή να μειωθεί σε 118 870 452 PTE (αντί για 127 365 818 PTE) το συνολικό κόστος της ενέργειας, με μειωμένη σε 65 378 749 PTE (αντί 70 051 200 PTE) τη συνδρομή του ΕΚΤ, και ζήτησε την πληρωμή του υπολοίπου των 22 094 348 PTE, λαμβανομένης υπόψη της ήδη εισπραχθείσας από την προσφεύγουσα προκαταβολής των 43 284 401 PTE.

- 18 Με το έγγραφο 25694 της 5ης Δεκεμβρίου 1997 (στο εξής: σχέδιο αποφάσεως), το οποίο απεστάλη σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 2590/83, η Επιτροπή επισήμανε στο DAFSE ότι η συνδρομή του ΕΚΤ στο σχέδιο 890365/P1 δεν

μπορεί να υπερβαίνει τα 65 378 749 ΡΤΕ. Με το σχέδιο αποφάσεως, η Επιτροπή έκρινε επίσης ότι δεν ήταν επιλέξιμο το ποσό των 8 495 366 ΡΤΕ, όπως είχε κατανεμηθεί στην έκθεση του DAFSE.

- 19 Με έγγραφο της 19ης Δεκεμβρίου 1997, το DAFSE απηύθυνε στην προσφεύγουσα αντίγραφο του σχεδίου αποφάσεως καθώς και αντίγραφο της εκθέσεώς του που στηριζόταν στην έκθεση του 1995 της IGF, παρέχοντας στην προσφεύγουσα προθεσμία μέχρι τις 20 Ιανουαρίου 1998 για να υποβάλει ενδεχομένως παρατηρήσεις.
- 20 Με έγγραφο της 24ης Δεκεμβρίου 1997, η προσφεύγουσα ζήτησε από το DAFSE να της παράσχει αντίγραφο της εκθέσεως του 1995 της IGF, καθώς και όλες τις σχετικές με το σχέδιο 890365/P1 γνωμοδοτήσεις, εκθέσεις και αποφάσεις, που είχαν μεσολαβήσει μετά τις 26 Απριλίου 1990.
- 21 Με έγγραφο της 1ης Απριλίου 1998, εφόσον η προθεσμία που χορηγήθηκε στην προσφεύγουσα για να γνωστοποιήσει στο DAFSE τις παρατηρήσεις της επί του σχεδίου αποφάσεως παρήλθε χωρίς να υποβάλει παρατηρήσεις, το DAFSE πληροφόρησε την προσφεύγουσα ότι ζήτησε αυθημερόν από την Επιτροπή να λάβει οριστική απόφαση επί της πληρωμής του υπολοίπου.
- 22 Στις 30 Νοεμβρίου 1999, η Επιτροπή έλαβε την απόφαση C(99) 3684 (στο εξής: προσβαλλομένη απόφαση), περί μειώσεως του ποσού της χορηγουμένης στην ACA από το ΕΚΤ συνδρομής κατ' εφαρμογήν της αποφάσεως της Επιτροπής C(89) 0570 της 22ας Μαρτίου 1989, η οποία εκδόθηκε στο πλαίσιο του σχεδίου 890365/P1. Δυνάμει του άρθρου 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η αρχικώς χορηγηθείσα από το ΕΚΤ στην ACA συνδρομή 86 568 800 ΡΤΕ, η οποία είχε ήδη μειωθεί στις 30 Οκτωβρίου 1990 σε 70 051 200 ΡΤΕ, μειώθηκε σε 65 378 749 ΡΤΕ.

- 23 Με έγγραφο της 26ης Ιανουαρίου 2000, το DAFSE κοινοποίησε την προσβαλλομένη απόφαση στην προσφεύγουσα.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 24 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 4 Απριλίου 2000, η προσφεύγουσα άσκησε την παρούσα προσφυγή.
- 25 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (πέμπτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία και, στο πλαίσιο των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας που προβλέπονται στο άρθρο 64 του Κανονισμού Διαδικασίας, ζήτησε από τους διαδίκους να προσκομίσουν ορισμένα έγγραφα. Με έγγραφα της 28ης Νοεμβρίου και της 6ης Δεκεμβρίου 2001, οι διάδικοι ικανοποίησαν τα αιτήματα αυτά.
- 26 Οι διάδικοι ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη δημόσια συνεδρίαση της 11ης Δεκεμβρίου 2001.
- 27 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την απόφαση C(99) 3684 της Επιτροπής, της 30ής Νοεμβρίου 1999, περί εγκρίσεως της αιτήσεως πληρωμής του υπολοίπου σχετικά με τον φάκελο 890365/P1, καθόσον με την απόφαση αυτή επιβάλλεται μείωση των κεφαλαίων

14.2.3, επιλογή και εγγραφή εκπαιδευομένων, 14.2.5, αναπαραγωγή εγγράφων, 14.3.1.b, τεχνικό μη διδακτικό προσωπικό, και 14.3.9, μισθώματα

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

28 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί των ακυρωτικών αιτημάτων

29 Η προσφεύγουσα αμφισβητεί τη διενεργηθείσα από την Επιτροπή μείωση όσον αφορά τα τέσσερα ακόλουθα κεφάλαια της αιτήσεώς της περί πληρωμής του υπολοίπου:

— το κεφάλαιο 14.2.3 — επιλογή και εγγραφή των εκπαιδευομένων —, ως προς το οποίο προβάλλει την έλλειψη αιτιολογίας και πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών

- το κεφάλαιο 14.2.5 — αναπαραγωγή εγγράφων —, ως προς το οποίο επικαλείται την έλλειψη αιτιολογίας και την παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας·

- το κεφάλαιο 14.3.1.b — τεχνικό μη διδακτικό προσωπικό —, ως προς το οποίο υποστηρίζει ότι υφίσταται έλλειψη αιτιολογίας και πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών·

- το κεφάλαιο 14.3.9 — μισθώματα —, ως προς το οποίο ισχυρίζεται ότι υπάρχει πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών.

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις επί των αιτιάσεων που αντλούνται από τη μη τήρηση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- ³⁰ Η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι το άρθρο 253 ΕΚ υποχρεώνει την Επιτροπή να αιτιολογεί τις αποφάσεις της και τονίζει ότι, από πάγια νομολογία, προκύπτει ότι απόφαση της Επιτροπής περί μειώσεως της αρχικώς εγκριθείσας συνδρομής, συνεπαγόμενη ως εκ τούτου σοβαρές συνέπειες για τους ενδιαφερομένους, πρέπει να αποτυπώνει με σαφήνεια τους συγκεκριμένους λόγους που δικαιολογούν τη μείωση της συνδρομής σε σχέση με το ποσό που είχε αρχικώς εγκριθεί. Σύμφωνα με την προσφεύγουσα, από την απόφαση αυτή πρέπει να προκύπτει κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο η συλλογιστική του οργάνου που εξέδωσε την πράξη (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 7ης Νοεμβρίου 1997, T-84/96, Cipeke κατά Επιτροπής, Συλ-

λογή 1997, σ. Π-2081, σκέψη 46, και της 15ης Σεπτεμβρίου 1998, T-180/96 και T-181/96, *Mediocurso* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. Π-3477, σκέψη 99).

31. Εν προκειμένω, η προσβαλλομένη απόφαση πάσχει έλλειψη αιτιολογίας όσον αφορά τη μείωση του ποσού των κεφαλαίων 14.2.3, επιλογή και εγγραφή εκπαιδευομένων, 14.2.5, αναπαραγωγή εγγράφων, 14.3.1.b, τεχνικό μη διδακτικό προσωπικό, και πρέπει συνεπώς να ακυρωθεί με όλες τις συναφώς απορρέουσες έννομες συνέπειες.
32. Απαντώντας στο επιχείρημα της Επιτροπής ότι η προσβαλλομένη απόφαση πληροί τις απαιτήσεις που θεσπίζονται με τη νομολογία που παρατίθεται στις σκέψεις 73 έως 75 της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 16ης Σεπτεμβρίου 1999, T-182/96, *Partex* κατά Επιτροπής (Συλλογή 1999, σ. Π-2673), η προσφεύγουσα τονίζει ότι ούτε η διατύπωση της προσβαλλομένης αποφάσεως, ούτε το πλαίσιο εντός του οποίου εκδόθηκε η απόφαση αυτή, ούτε το σύνολο των κανόνων δικαίου που διέπουν το σχετικό θέμα, παρέχουν ικανές ενδείξεις ως προς το αν η απόφαση έχει επαρκές έρεισμα ή αν ενδεχομένως πάσχει ελάττωμα που θα έδινε λαβή να αμφισβητηθεί το κύρος της όσον αφορά τη μείωση του ποσού των τριών επιδίκων κεφαλαίων.
33. Ειδικότερα, απαντώντας στο επιχείρημα της Επιτροπής ότι στην πέμπτη αιτιολογική σκέψη της προσβαλλομένης αποφάσεως διευκρινίζεται ότι «ορισμένες δαπάνες δεν τηρούν τις καθορισθείσες με την εγκριτική απόφαση προϋποθέσεις, οπότε η συμμετοχή πρέπει να μειωθεί περαιτέρω», η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι δεν είναι ακριβές ότι η εν λόγω εγκριτική απόφαση καθόρισε τέτοιες προϋποθέσεις.
34. Η Επιτροπή τονίζει ότι η προσφεύγουσα ήταν σε θέση να γνωρίζει τις πράξεις των εθνικών αρχών στις οποίες αναφέρεται η προσβαλλομένη απόφαση· τα στοιχεία δε που περιέχουν οι πράξεις αυτές είναι επαρκή ώστε η προσφεύγουσα να είναι σε θέση να προσδιορίσει και να κατανοήσει τους λόγους των γενομένων μειώσεων, λαμβανομένου υπόψη του πλαισίου εντός του οποίου εκδόθηκε η απόφαση.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 35 Η υποχρέωση αιτιολογήσεως ατομικής απόφασεως έχει σκοπό να παράσχει στον ενδιαφερόμενο ικανές ενδείξεις ως προς το αν η απόφαση έχει επαρκές έρεισμα ή αν ενδεχομένως πάσχει ελάττωμα που θα έδινε λαβή να αμφισβητηθεί το κύρος της και να επιτρέψει στον κοινοτικό δικαστή να ασκήσει τον έλεγχο της νομιμότητας της αποφάσεως. Η έκταση της υποχρεώσεως αυτής εξαρτάται από τη φύση της οικείας πράξεως και του πλαισίου εντός του οποίου εκδόθηκε (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 7ης Απριλίου 1987, 32/86, *Sisma* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 1645, σκέψη 8, της 4ης Ιουνίου 1992, C-181/90, *Consorgan* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-3557, σκέψη 14, και C-189/90, *Cipeke* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-3573, σκέψη 14· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 12ης Ιανουαρίου 1995, T-85/94, *Branco* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-45, σκέψη 32, και προαναφερθείσα απόφαση *Partex* κατά Επιτροπής, σκέψη 73).
- 36 Δεδομένου ότι η απόφαση περί μειώσεως του ύψους της αρχικώς εγκριθείσας συνδρομής του ΕΚΤ συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, σοβαρές συνέπειες για τον δικαιούχο της συνδρομής, πρέπει να αποτυπώνει με σαφήνεια τους λόγους που δικαιολογούν τη μείωση της συνδρομής σε σχέση με το ποσό που είχε αρχικώς εγκριθεί (προαναφερθείσες αποφάσεις *Consorgan* κατά Επιτροπής, σκέψη 18, και *Cipeke* κατά Επιτροπής, σκέψη 18· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 6ης Δεκεμβρίου 1994, T-450/93, *Lisrestal* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-1177, σκέψη 52, προαναφερθείσες αποφάσεις *Branco* κατά Επιτροπής, σκέψη 33, και *Partex* κατά Επιτροπής, σκέψη 74).
- 37 Το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας αποφάσεως ικανοποιεί τις απαιτήσεις αυτές πρέπει να εκτιμάται όχι μόνο σε σχέση με τη διατύπωσή της, αλλά και με το πλαίσιο της, καθώς και με το σύνολο των νομικών κανόνων που διέπουν το σχετικό θέμα (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Μαΐου 1997, C-278/95 P, *Siemens* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. I-2507, σκέψη 17, και προαναφερθείσα απόφαση *Partex* κατά Επιτροπής, σκέψη 75).
- 38 Στην περίπτωση που η Επιτροπή επικυρώνει απλώς και μόνον την πρόταση κράτους μέλους περί μειώσεως της αρχικώς εγκριθείσας συνδρομής, το Πρωτοδικείο φρονεί

ότι η απόφαση της Επιτροπής μπορεί να θεωρηθεί ως προσηκόντως αιτιολογημένη, υπό την έννοια του άρθρου 253 της Συνθήκης, εφόσον διευκρινίζει η ίδια με σαφήνεια τους λόγους που δικαιολογούν τη μείωση της συνδρομής ή, άλλως, εφόσον παραπέμπει σαφώς σε πράξη των αρμόδιων εθνικών αρχών του οικείου κράτους μέλους, στην οποία οι εν λόγω αρχές εκθέτουν με σαφήνεια τους λόγους της μείωσης αυτής (προαναφερθείσα απόφαση Branco κατά Επιτροπής, σκέψη 36, που επικυρώθηκε κατόπιν ασκήσεως ανακοπής με την απόφαση του Πρωτοδικείου της 13ης Δεκεμβρίου 1995, T-85/94 ΟΡ, Επιτροπή κατά Branco, Συλλογή 1995, σ. II-2993, σκέψη 27, και προαναφερθείσα απόφαση Partex κατά Επιτροπής, σκέψη 76).

- 39 Συνεπώς, αν προκύπτει από τη δικογραφία ότι η απόφαση της Επιτροπής δεν διαφοροποιείται σε κάποιο ζήτημα από τις πράξεις που εξέδωσαν οι εθνικές αρχές, είναι λογικό να θεωρηθεί ότι το περιεχόμενο των πράξεων αυτών ενσωματώνεται στην αιτιολογία των αποφάσεων της Επιτροπής, τουλάχιστον στο μέτρο που ο δικαιούχος της συνδρομής είχε τη δυνατότητα να λάβει γνώση του περιεχομένου αυτού (απόφαση του Πρωτοδικείου της 16ης Ιουλίου 1998, T-72/97, Proderes κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-2847, σκέψη 105, και προαναφερθείσα απόφαση Partex κατά Επιτροπής, σκέψη 77).
- 40 Κατά συνέπεια, πρέπει να εξεταστεί αν η προσφεύγουσα είχε τη δυνατότητα να λάβει γνώση των πράξεων στις οποίες παραπέμπει η προσβαλλομένη απόφαση και αν τα στοιχεία που αυτές περιέχουν ήσαν επαρκή, λαμβανομένου υπόψη του πλαισίου εντός του οποίου εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, ώστε να είναι σε θέση να προσδιορίσει και να κατανοήσει τους λόγους των γενομένων μειώσεων (προαναφερθείσα απόφαση Partex κατά Επιτροπής, σκέψη 78).
- 41 Εν προκειμένω, η προσβαλλομένη απόφαση παραπέμπει, στην τέταρτη αιτιολογική σκέψη, στους λόγους που αναφέρονται στο έγγραφο 6222 της 2ας Σεπτεμβρίου 1997 του DAFSE, στο οποίο επισυνάπτεται ως παράρτημα αντίγραφο της εκθέσεως του DAFSE, και, στην πέμπτη αιτιολογική σκέψη, στα «[...] αποτελέσματα του ελέγχου που παρουσιάστηκαν με τις ανακοινώσεις που κοινοποιήθηκαν σε εύθετο χρόνο στον ενδιαφερόμενο οργανισμό [...]», δηλαδή την έκθεση του 1995 της IGF και την έκθεση του DAFSE. Η πέμπτη αιτιολογική σκέψη της αποφάσεως αυτής παραπέμπει επίσης στο σχέδιο αποφάσεως.

- 42 Συνεπώς, από τη διατύπωση της προσβαλλομένης απόφασης προκύπτει ότι τα διάφορα στοιχεία, βάσει των οποίων μπορεί να κατανοηθούν οι λόγοι που οδήγησαν την Επιτροπή να μειώσει το ποσό της χορηγηθείσας από το ΕΚΤ συνδρομής, εκτίθενται στα έγγραφα και στις συναφώς παρατιθέμενες εκθέσεις.
- 43 Συναφώς, σημειώνεται ότι η έκθεση του DAFSE καθώς και το σχέδιο απόφασης κοινοποιήθηκαν στην προσφεύγουσα με το από 19 Δεκεμβρίου 1997 έγγραφο του DAFSE, η δε προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί ότι έλαβε και αντίγραφο της εκθέσεως του 1995 της IGF.
- 44 Από το πλαίσιο εντός του οποίου εκδόθηκε η προσβαλλομένη απόφαση προκύπτει επίσης ότι η Επιτροπή απλώς επιβεβαίωσε την πρόταση του οικείου κράτους μέλους περί μείωσης της αρχικώς χορηγηθείσας συνδρομής. Έτσι, στο σχέδιο απόφασης επισημαίνεται ότι, «κατόπιν ελέγχου της αιτήσεως πληρωμής του υπολοίπου και των συναφών εγγράφων που απεστάλησαν από το κράτος μέλος (DAFSE), οι υπηρεσίες του [ΕΚΤ], βάσει των πορισμάτων της εκθέσεως του ελέγχου που περιλαμβάνονται στο υπηρεσιακό σημείωμα 1618 [του DAFSE], κατέληξαν ότι το [...] ποσό των 8 495 366 ΡΤΕ δεν είναι επιλέξιμο».
- 45 Τέλος, επισημαίνεται ότι, στην πέμπτη αιτιολογική σκέψη, η προσβαλλομένη απόφαση παραπέμπει στο γεγονός ότι «ορισμένες δαπάνες δεν τηρούν τις καθορισθείσες με την εγκριτική απόφαση προϋποθέσεις», η δε παραπομπή αυτή πρέπει να νοηθεί ως παραπέμπουσα στην πράξη αποδοχής της εγκριτικής απόφασης που υπογράφηκε από την προσφεύγουσα στις 9 Μαΐου 1989, στην οποία η ΑCΑ, ως δικαιούχος της συνδρομής του ΕΚΤ, δήλωσε ρητώς: «η(οι) συνδρομή(ές) που χορηγούνται θα χρησιμοποιηθούν σύμφωνα με τις εφαρμοστέες εθνικές και κοινοτικές διατάξεις, και λαμβάνοντας υπόψη όλα τα αποφασιστικής σημασίας στοιχεία της εγκριτικής απόφασης του ανωτέρω αναφερομένου “φακέλου”».

- 46 Συνεπώς, αυτές τις διατάξεις έπρεπε να τηρήσει η προσφεύγουσα στο πλαίσιο της εκτελέσεως της συνδρομής του ΕΚΤ, και η Επιτροπή μπορούσε, κατ' εφαρμογή του άρθρου 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 2950/83, να αναστείλει, να μειώσει ή να καταργήσει τη συνδρομή αυτή, παραπέμποντας σε εθνικό ή κοινοτικό κανόνα ο οποίος δεν τηρήθηκε κατά την εκτέλεση της εν λόγω ενέργειας (προαναφερθείσα απόφαση Mediocredito κατά Επιτροπής, σκέψεις 113 και 119).
- 47 Επομένως, για να κριθούν οι αιτιάσεις που αντλούνται από τη μη τήρηση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως όσον αφορά το κεφάλαιο 14.2.3, επιλογή και εγγραφή εκπαιδευομένων, το κεφάλαιο 14.2.5, αναπαραγωγή εγγράφων, και το κεφάλαιο 14.3.1.b, τεχνικό μη διδακτικό προσωπικό, πρέπει να εξεταστεί το περιεχόμενο των κοινοποιηθέντων στην προσφεύγουσα εγγράφων, στα οποία παραπέμπει η προοβλαλλομένη απόφαση καθώς και οι εφαρμοστέες εθνικές και κοινοτικές διατάξεις.

Επί του κεφαλαίου 14.2.3, επιλογή και εγγραφή των εκπαιδευομένων

Εξέταση από την Επιτροπή

- 48 Η προσφεύγουσα υπολόγισε στην αίτηση πληρωμής του υπολοίπου το ποσό των 4 297 500 ΡΤΕ όσον αφορά το επίμαχο στην παρούσα υπόθεση κεφάλαιο για την επιλογή και εγγραφή 249 εκπαιδευομένων.
- 49 Η Επιτροπή μείωσε το ποσό αυτό για τους εκτεθέντες στο σχέδιο αποφάσεως λόγους, δηλαδή ότι το ποσό των 17 259 ΡΤΕ που υπολόγισε η προσφεύγουσα για κάθε εγγραφέντα υποψήφιο (4 297 500 ΡΤΕ: 249 εγγραφέντες υποψήφιοι) ήταν υπερβολικό και έπρεπε να ληφθούν υπόψη, ως «εύλογα κριτήρια», για τον καθορι-

σμό του επιλεξιμού ποσού, ποσοστό εγγραφής 40 % των επιλεγέντων υποψηφίων (249 εγγραφέντες υποψήφιοι: $40 \times 100 = 623$ επιλεγέντες υποψήφιοι) και κόστος 6 000 ΡΤΕ ανά επιλεγέντα υποψήφιο, γεγονός το οποίο οδηγεί στο ποσόν των 3 738 000 ΡΤΕ ($623 \times 6 000$ ΡΤΕ).

Επί των αιτιάσεων που αντλούνται από τη μη τήρηση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως και την πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών

50 Παρατηρείται ότι οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας αφορούν τόσο την αιτιολόγηση όσο και το βάσιμο των κριτηρίων που χρησιμοποίησε η Επιτροπή για τον καθορισμό του ποσού των επιλεξιμών δαπανών ως προς το επίμαχο κεφάλαιο.

51 Εκ προοιμίου, επισημαίνεται ότι, δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 2950/83, όταν η χρηματοδοτική συνδρομή του ΕΚΤ δεν χρησιμοποιείται σύμφωνα με τους όρους που προβλέπει η εγκριτική απόφαση, η Επιτροπή μπορεί να μειώσει ή να καταργήσει τη συνδρομή αυτή. Η εφαρμογή του άρθρου 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 2950/83, μπορεί να συνεπάγεται την ανάγκη να προβαίνει η Επιτροπή σε εκτίμηση περίπλοκων πραγματικών περιστατικών και λογιστικών στοιχείων. Στο πλαίσιο μιας τέτοιας εκτιμήσεως, επομένως, η Επιτροπή πρέπει να διαθέτει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως. Κατά συνέπεια, το Πρωτοδικείο πρέπει να περιορίσει τον έλεγχο του στην εξέταση του αν η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλο σφάλμα εκτιμήσεως των σχετικών δεδομένων (προαναφερθείσα απόφαση *Mediocurso* κατά Επιτροπής, σκέψεις 118 και 120).

52 Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι ούτε το σχέδιο αποφάσεως ούτε η έκθεση του DAFSE αποκαλύπτουν τους συγκεκριμένους λόγους για τους οποίους κρίθηκε υπερβολικό το κόστος ή για τους οποίους η εγγραφή του 40 % των επιλεγέντων υποψηφίων θεωρείται εύλογη, γεγονός το οποίο παραβιάζει την υποχρέωση αιτιολογήσεως που θεσπίζεται στο άρθρο 253 ΕΚ.

53. Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα τονίζει ότι η υποχρέωση αιτιολογήσεως είναι τοσούτω μάλλον σημαντική εφόσον η έκθεση του 1995 της IGF δεν έθετε υπό αμφισβήτηση το κόστος των 17 259 PTE ανά εγγραφέντα υποψήφιο (ήτοι 4 297 500 : 249). Έτσι, είναι δύσκολο να νοηθεί ως προς τι η Επιτροπή κρίνει υπερβολικό το κόστος των 17 259 PTE ανά εγγραφέντα υποψήφιο και θεωρεί συγχρόνως αποδεκτό το κόστος των 15 012 PTE (ήτοι 3 738 000 : 249), ενώ η διαφορά κόστους είναι μόνον 2 247 PTE ανά υποψήφιο, ήτοι μόνον 13 % του συνόλου.
54. Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει εντούτοις ότι, από την έκθεση του 1995 της IGF, προκύπτει ότι η IGF παρείχε στο DAFSE τη μέριμνα εκτιμήσεως του εύλογου χαρακτήρα και της επιλεξιμότητας των δαπανών που υπολόγισε η προσφεύγουσα, λαμβανομένου υπόψη ότι δεν ήταν δυνατό στην IGF να βρει, στα βιβλία της χρησιμοποιηθείσας προμηθεύτριας επιχειρήσεως, το αντιστοιχούν στα προσκομισθέντα από την ACA τιμολόγια κόστος και ότι «το “βάρος” των συναφών με την προετοιμασία των μαθημάτων εξόδων υπερέβη το ποσοστό που γίνεται συνήθως δεκτό από το DAFSE (8 % της θέσεως “λειτουργία και διαχείριση”, και 5 % του συνολικού κόστους των ενεργειών)».
55. Στη συνέχεια, με την έκθεση του DAFSE προτάθηκε η μείωση της συνδρομής του ΕΚΤ ως προς το επίμαχο στην παρούσα υπόθεση κεφάλαιο, θεωρώντας ότι το ανά εγγραφέντα υποψήφιο κόστος των 17 259 PTE είναι «πολύ υψηλό» και ότι, «αν γίνει δεκτό ως εύλογο» ποσοστό εγγραφής 40 % των επιλεγέντων υποψηφίων και κόστος 6 000 PTE ανά επιλεγέντα υποψήφιο, το επιλέξιμο ποσό είναι 3 738 000 PTE (ήτοι $249 : 40 \times 100 = 623 \cdot 623 \times 6\,000 = 3\,738\,000$). Το σχέδιο αποφάσεως επανέλαβε τη συλλογιστική και κατέληξε στο ίδιο αποτέλεσμα.
56. Συνεπώς, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να επικαλεστεί την έκθεση του 1995 της IGF για να υποστηρίξει ότι το DAFSE και η Επιτροπή δεν μπορούσαν να εκτιμήσουν αν το επίμαχο εν προκειμένω ποσό ήταν επιλέξιμο.
57. Η προσφεύγουσα αμφισβητεί επίσης το επιχείρημα της Επιτροπής ότι το ποσό των 6 000 PTE ανά υποψήφιο πρέπει να θεωρηθεί εύλογο για τον λόγο ότι πρόκειται, κατ'εφαρμογή της αποφάσεως 20/MTSS/87, της 19ης Ιουνίου 1987, του Υπουργού

Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης της Πορτογαλίας (*Diário da República*, σειρά Π, υπ' αριθ. 148, της 1ης Ιουλίου 1987, σ. 8141, στο εξής: απόφαση 20/MTSS/87), για το ποσό που ισοδυναμεί με την ωριαία αμοιβή ενός πτυχιούχου εκπαιδευτή και ότι μία ώρα αρκεί για την επιλογή και εγγραφή ενός υποψηφίου.

58. Πράγματι, η προσφεύγουσα θεωρεί ότι η απόφαση 20/MTSS/87 αφορά μόνον τα όρια της αμοιβής των διδασκόντων, και όχι την αμοιβή των προσώπων που είναι αρμόδια για τις προσλήψεις· δεν μπορεί συνεπώς να δικαιολογήσει τον εύλογο χαρακτήρα του κόστους μόνο 6 000 ΡΤΕ ανά ώρα για το αμμόδιο για τις προσλήψεις πρόσωπο. Η προσφεύγουσα τονίζει επίσης ότι τίποτα δεν εξηγεί γιατί πρέπει να αρκεί μία ώρα για την επιλογή και εγγραφή ενός υποψηφίου. Συνεπώς, η προσφεύγουσα δηλώνει ότι δεν αντιλαμβάνεται γιατί το υπολογισθέν κόστος είναι «υπερβολικό» και «μη εύλογο».
59. Εντούτοις, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι η απόφαση 20/MTSS/87 καθορίζει τα ανώτατα όρια των αμοιβών του διδακτικού προσωπικού για τις χρηματοδοτούμενες από το ΕΚΤ ενέργειες επαγγελματικής κατάρτισης και τεκμαίρεται ότι η προσφεύγουσα γνωρίζει την πορτογαλική νομοθεσία σχετικά με αυτού του είδους ενέργειες (προαναφερθείσα απόφαση Partex κατά Επιτροπής, σκέψεις 85 και 86). Η έννοια της επαγγελματικής κατάρτισης πρέπει να ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι ενσωματώνει όλες τις δραστηριότητες που είναι αναγκαίες για την πραγματοποίηση της επαγγελματικής κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων των προπαρασκευαστικών δραστηριοτήτων, όπως η επιλογή και εγγραφή των υποψηφίων στις ενέργειες επαγγελματικής κατάρτισης. Εν προκειμένω, η Επιτροπή δέχθηκε την ωριαία αμοιβή των 6 000 ΡΤΕ που αντιστοιχεί με την αμοιβή πτυχιούχου εκπαιδευτή. Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμώσεως κρίνοντας το κριτήριο αυτό εύλογο και πρόσφορο, λαμβανομένου υπόψη του αντικειμένου των μαθημάτων που έπρεπε να λάβουν χώρα, το οποίο δεν δικαιολογεί αμοιβή αντιστοιχούσα σε επίπεδο ανωτάτης εκπαίδευσης, εφόσον τα μαθήματα αυτά αφορούσαν τις τεχνικές ηλεκτρονικών εκδόσεων, τη γραμματεία με υποδομή πληροφορικής, την τεχνική ταπετσαρίας, τη ζαχαροπλαστική, τις τεχνικές πωλήσεων και τα συστήματα πληροφορικού εξοπλισμού γραφείων.
60. Το Πρωτοδικείο κρίνει επίσης ότι, θεωρώντας ότι η εξέταση μιας υποψηφιότητας ευλόγως διαρκεί μία ώρα, η Επιτροπή δεν υπερέβη την εξουσία εκτιμώσεως που διέθετε εν προκειμένω.

- 61 Εξάλλου, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι δεν μπορεί να προσαφθεί στην Επιτροπή το γεγονός ότι έκρινε εύλογο το ποσοστό εγγραφής του 40 % των επιλεγέντων υποψηφίων. Πράγματι, η Επιτροπή υποθέτει ότι η προσφεύγουσα επέλεξε 623 υποψηφίους για να εγγράψει 249, δηλαδή το 40 %, ενώ στην αίτηση πληρωμής του υπολοίπου, η προσφεύγουσα τονίζει ότι επέλεξε 573 υποψηφίους, ώστε, αν η Επιτροπή χρησιμοποιήσει το ποσό των 6 000 ΡΤΕ σε 573 και όχι σε 623 επιλεγέντες υποψηφίους, το αποτέλεσμα είναι 3 438 000 ΡΤΕ, πράγμα το οποίο αντιπροσωπεύει ποσό χαμηλότερο του ποσού των 3 738 000 ΡΤΕ που είχε κρίνει επιλέξιμο η Επιτροπή.
- 62 Επομένως, αφενός, η αιτιολογία που περιλαμβάνεται στην έκθεση του DAFSE και στο σχέδιο αποφάσεως, στα οποία παραπέμπει η προσβαλλομένη απόφαση, σε συνδυασμό με τις εθνικές και κοινοτικές διατάξεις, εκθέτει τους λόγους για τους οποίους μειώθηκε η συνδρομή του ΕΚΤ και πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 253 ΕΚ και, αφετέρου, ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως μειώνοντας τη συνδρομή του ΕΚΤ.
- 63 Συνεπώς, πρέπει να απορριφθούν οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας που αντλούνται από τη μη τήρηση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως και από την πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών.

Επί του κεφαλαίου 14.2.5, αναπαραγωγή εγγράφων

Εκτίμηση της Επιτροπής

- 64 Στην αίτηση πληρωμής του υπολοίπου, η προσφεύγουσα υπολόγισε το ποσόν των 1 492 500 ΡΤΕ στο κεφάλαιο 14.2.5, αναπαραγωγή εγγράφων.

- 65 Η Επιτροπή μείωσε το επιλέξιμο ποσό σε 52 500 ΡΤΕ για τους εκτεθέντες στο σχέδιο αποφάσεως λόγους ως εξής:

«Όσον αφορά την αναπαραγωγή εγγράφων, το υπολογισθέν ποσό διορθώθηκε, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι έγινε πλήρως δεκτό το κόστος του συνόλου των διανεμηθέντων βιβλίων και εγχειριδίων. Θεωρώντας εύλογη την κατανάλωση τριών δεσμίδων φύλλων χαρτιού (1 500 φύλλων) ανά μάθημα, τα 7 μαθήματα της ενέργειας και το ποσό των 5 [ΡΤΕ] ανά φωτοτυπία, εφόσον η ΑCΑ υπολόγισε στο κεφάλαιο 14.3.14 — γενικές διοικητικές δαπάνες — την αγορά χαρτιού και μελάνης για το φωτοτυπικό μηχάνημα, καταλήγουμε σε επιλέξιμο ποσό 52 500 [ΡΤΕ] (7 μαθήματα × 1 500 φύλλα × 5 [ΡΤΕ]).»

Επί της αιτιάσεως που αντλείται από τη μη τήρηση της υποχρεώσεως αιτιολογίας

- 66 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσβαλλομένη απόφαση και οι προπαρασκευαστικές πράξεις της δεν περιέχουν ούτε ίχνος αιτιολογίας για δύο ουσιώδη ζητήματα. Αφενός, η Επιτροπή δεν εξήγησε γιατί έκρινε ότι η εύλογη κατανάλωση χαρτιού είναι τρεις δεσμίδες φύλλων χαρτιού (1 500 φύλλων) ανά μάθημα, ενώ η προσφεύγουσα χρησιμοποίησε σαφώς μεγαλύτερη ποσότητα. Αφετέρου, η Επιτροπή δεν διευκρίνισε γιατί καθόρισε την τιμή της φωτοτυπίας σε 5 ΡΤΕ, ενώ η τιμή αυτή αποκλίνει ουσιωδώς των τιμών της αγοράς, τόσο το 1989 όσο και σήμερα, και των εφαρμοζομένων από το DAFSE τιμών.

- 67 Κατ' αρχάς, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι, από την έκθεση του 1995 της IGF, προκύπτει ότι η IGF θεώρησε ότι: «[το ποσό του 1 492 500 ΡΤΕ ήταν] υπερβολικό, λαμβανομένων υπόψη, αφενός, του αριθμού των φωτοτυπιών που αντιπροσωπεύει

ανά εκπαιδευόμενο και, αφετέρου, του συνόλου των διανεμηθέντων βιβλίων και εγχειριδίων, ώστε, κατ' αρχήν, θα έπρεπε να έχει αποφευχθεί αυτός ο υψηλός αριθμός φωτοτυπιών».

- 68 Το Πρωτοδικείο επισημαίνει επίσης ότι η έκθεση του DAFSE έκρινε ότι το κόστος του υπολογισθέντος από την προσφεύγουσα 1 492 500 PTE ήταν υπερβολικό, λαμβανομένων υπόψη των ήδη διανεμηθέντων εγχειριδίων και βιβλίων, το κόστος των οποίων είχε γίνει πλήρως δεκτό, και θεωρώντας ότι ήταν εύλογο να χρησιμοποιηθούν τρεις δεσμίδες χαρτιού ανά μάθημα (ήτοι 1 500 φύλλα), ότι η επίμαχη ενέργεια επαγγελματικής καταρτίσεως αποτελούνταν από επτά μαθήματα, ότι η ACA υπολόγισε στο κεφάλαιο 14.3.14, γενικές διοικητικές δαπάνες, τις δαπάνες σχετικά με την αγορά των δεσμιδών χαρτιού και των περιεκτών μελάνης για φωτοτυπικό μηχάνημα και ότι το κόστος 5 PTE ανά φωτοτυπία ήταν εύλογο. Συνεπώς, το DAFSE έκρινε ότι το επιλέξιμο ποσό είναι 52 500 PTE (1 500 φύλλα × 7 μαθήματα × 5 PTE). Η συλλογιστική αυτή επαναλαμβάνεται στο σχέδιο αποφάσεως.
- 69 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, από τις διευκρινίσεις που περιλαμβάνονται στις πράξεις στις οποίες παραπέμπει η προσβαλλομένη απόφαση, προκύπτουν οι λόγοι για τους οποίους μειώθηκε η συνδρομή του ΕΚΤ και πληρούν συνεπώς τις απαιτήσεις του άρθρου 253 ΕΚ.
- 70 Συνεπώς, πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση της προσφεύγουσας που αντλείται από τη μη τήρηση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως.

Επί της αιτιάσεως που αντλείται από την παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας

- 71 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας στηρίζοντας την απόφασή της σε κριτήρια απρόσφορα και ακατάλληλα για την ορθολογική εκτίμηση του κόστους της αναπαραγωγής εγγράφων.

- 72 Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι η αιτίαση που αντλείται από την παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας αφορά στην πραγματικότητα το ζήτημα αν η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως μειώνοντας τη συνδρομή του ΕΚΤ.
- 73 Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με την έκθεση του DAFSE και το σχέδιο αποφάσεως, τέσσερις λόγοι αιτιολόγησαν τη μείωση της συνδρομής του ΕΚΤ: η διανομή βιβλίων και εγχειριδίων στους μαθητευομένους· το γεγονός ότι για καθένα από τα επτά μαθήματα χρειάστηκαν 1 500 φωτοτυπίες· η τιμή κάθε φωτοτυπίας ήταν 5 ΡΤΕ· τα έξοδα αγοράς χαρτιού και περιεκτών μελάνης για φωτοτυπικό μηχάνημα υπολογίστηκαν στο κεφάλαιο 14.3.14 — γενικές διοικητικές δαπάνες.
- 74 Η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί ότι είναι βάσιμο το τέταρτο κριτήριο ότι στο κεφάλαιο 14.2.5, αναπαραγωγή εγγράφων, δεν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα έξοδα αγοράς 90 δεσμίδων χαρτιού και περιεκτών μελάνης για φωτοτυπικό μηχάνημα, εφόσον τα έξοδα αυτά έχουν ήδη υπολογισθεί στο κεφάλαιο 14.3.14, γενικές διοικητικές δαπάνες. Το γεγονός ότι τα έξοδα αυτά μπόρεσαν να υπολογισθούν στο τελευταίο αυτό κεφάλαιο, όπως εξάλλου, το γεγονός ότι η Επιτροπή δέχθηκε επίσης το ποσόν άλλων εξόδων αγοράς χαρτιού διαστάσεων Α3 και Α4 και τις δαπάνες φωτοτυπιών βάσει του κεφαλαίου 14.3.10, υλικά και αναλώσιμα, πρέπει να ληφθούν υπόψη από την Επιτροπή για να εκτιμηθεί το ποσό των δαπανών βάσει του κεφαλαίου 14.2.5, αναπαραγωγή εγγράφων, εφόσον τούτο σημαίνει ότι ένα μέρος του κόστους που συνδέεται με την πραγματοποίηση των φωτοτυπιών υπολογίστηκε σε άλλα κεφάλαια και αυτό το μέρος του κόστους δεν μπορεί συνεπώς να περιληφθεί στο επίμαχο εν προκειμένω κεφάλαιο.
- 75 Κατά συνέπεια, πρέπει να εξακριβωθεί αν τα τρία αυτά κριτήρια που ελήφθησαν υπόψη στην έκθεση του DAFSE και στο σχέδιο αποφάσεως στοιχειοθετούν πλάνη εκτιμήσεως της Επιτροπής όσον αφορά τον καθορισμό των επιλεξιμών βάσει της συνδρομής του ΕΚΤ δαπανών.

- 76 Πρώτον, ως προς το επιχείρημα που αντλείται από τη διανομή βιβλίων και εγχειριδίων, η προσφεύγουσα τονίζει ότι δεν μπορεί να γίνει επίκληση του επιχειρήματος αυτού για να δικαιολογηθεί η μείωση του αριθμού των φωτοτυπιών, εφόσον αυτά τα βιβλία και εγχειρίδια διανεμήθηκαν ακριβώς υπό μορφή φωτοτυπιών.
- 77 Συναφώς, η προσφεύγουσα διευκρινίζει ότι το ποσό των 2 120 000 PTE που υπολογίστηκε στο κεφάλαιο 14.2.1, διδακτικό υλικό, αντιπροσωπεύει το κόστος των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας που είναι συναφή με τη φωτοτύπηση των βιβλίων και εγχειριδίων που αναπαρήχθησαν και όχι με το κόστος της καθαυτής φωτοτυπίασής τους, που υπολογίστηκε στο κεφάλαιο 14.2.5, αναπαραγωγή εγγράφων.
- 78 Το Πρωτοδικείο επισημαίνει ότι η αίτηση πληρωμής του υπολοίπου ανέλυε το ποσό των 2 120 000 PTE, υπολογισθέν στο κεφάλαιο 14.2.1, διδακτικό υλικό, ως εξής:

«14.2.1 Διδακτικό υλικό:

(1 Σύν. Εγχειριδίων Πληροφορικής × 190 000 PTE

+ 1 Σύν. Εγχειριδίων MSDOS × 265 000 PTE

+ 1 Σύν. Εγχειριδίων Word IV × 390 000 PTE

+ 1 Σύν. Εγχειριδίων Lotus 123 × 230 000 PTE

+ 1 Σύν. Εγχειριδίων GEM Desk. Publ. × 75 000 PTE

+ 1 Σύν. Εγχειριδίων Marketing × 300 000 PTE

+ 1 Σύν. Εγχειριδίων Τεχν. Πωλήσεων × 350 000 PTE

+ 1 Σύν. Εγχειριδίων Org. Met. A. Adm. × 180 000 PTE

+ 1 Σύν. Εγχειριδίων Wordstar × 80 000 PTE

+ 1 Σύν. Εγχειριδίων Τεχν. Ταπετσαρίας × 60 000 PTE)

ΚΟΣΤΟΣ 2 120 000 PTE».

79 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα διευκρίνισε ότι η συντομογραφία «Conj. Manuais» («Σύν. Εγχειριδίων») που χρησιμοποιήθηκε στην αίτησή της περί πληρωμής του υπολοίπου μπορεί, ανάλογα με την περίπτωση, να καλύπτει ένα μόνο βιβλίο — ακόμη κι αν η λέξη «Manuais» είναι στον πληθυντικό — ή δύο ή τρία βιβλία, δηλαδή το εγχειρίδιο της θεωρίας, το βιβλίο ασκήσεων και, ενδεχομένως, ένα βιβλίο εφαρμογών περιγράφον διάφορες περιπτώσεις, το δε κόστος καθενός από τα σύνολα αυτά καλύπτει μόνον την κτήση μιας ενότητας και τα συναφή προς την αναπαραγωγή των εγχειριδίων πνευματικά δικαιώματα.

80 Επισημαίνεται, παρ' όλ' αυτά, ότι οι ισχυρισμοί αυτοί ουδόλως τεκμηριώνονται και αντικρούονται από το γεγονός ότι η λέξη «Manuais» («εγχειρίδια») είναι στον πληθυντικό.

81 Εξάλλου, από το μέγεθος των ποσών που υπολόγισε η προσφεύγουσα για κάθε σύνολο εγχειριδίων, μπορεί να συναχθεί ότι η χρησιμοποιηθείσα συντομογραφία

υποδηλώνει σαφώς το κόστος αγοράς ενός συνόλου εγχειριδίων και όχι το κόστος των πνευματικών δικαιωμάτων που είναι συναφή με την αναπαραγωγή. Έτσι, το σύνολο των εγχειριδίων μάρκετινγκ στοίχισε 300 000 ΡΤΕ σύμφωνα με την αίτηση πληρωμής υπολοίπου. Σύμφωνα όμως με την κατανομή του αριθμού των διανεμηθεισών ανά μάθημα φωτοτυπιών, την οποία προσκόμισε η προσφεύγουσα ως παράρτημα του υπομνήματός της απαντήσεως, έγιναν 49 φωτοτυπίες των εγχειριδίων αυτών. Αν η προσφεύγουσα είχε αγοράσει 49 εγχειρίδια μάρκετινγκ για 300 000 ΡΤΕ, η ανά εγχειρίδιο τιμή θα ήταν 6 122 ΡΤΕ, ποσό καθόλου ευκαταφρόνητο κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών. Από τη σχέση μεταξύ της τιμής των άλλων συνόλων εγχειριδίων και του αριθμού των φωτοτυπιών, τις οποίες ισχυρίζεται ότι πραγματοποίησε η προσφεύγουσα, προκύπτει επίσης ένα ποσό ανά μονάδα δυνάμενο να αντιπροσωπεύει το κόστος αγοράς των εν λόγω εγχειριδίων.

82. Επομένως, η Επιτροπή μπορούσε νομίμως να θεωρήσει ότι είχαν αγοραστεί και διανεμηθεί στους εκπαιδευόμενους βιβλία και εγχειρίδια, πράγμα το οποίο μειώνει τοσούτω μάλλον την ανάγκη να γίνουν φωτοτυπίες.
83. Δεύτερον, η προσφεύγουσα παρατηρεί, όσον αφορά τον αριθμό των φωτοτυπιών, ότι η Επιτροπή αντιμετώπισε κατά τον ίδιο τρόπο διαφορετικές καταστάσεις, μη λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες των επτά μαθημάτων, τα οποία διαφέρουν ως προς το αντικείμενο, τον αριθμό των εκπαιδευόμενων, τη διάρκεια και, συνεπώς, τις δαπάνες φωτοαναπαραγωγής. Έτσι, η Επιτροπή θεώρησε ότι απαιτούνταν ο ίδιος αριθμός φωτοτυπιών για το μάθημα των τεχνικών ηλεκτρονικής εκδόσεως, που απαριθμούσε 17 εκπαιδευόμενους και διεξήχθη σε 120 ημέρες (600 ώρες)· το μάθημα της γραμματείας με υποδομή πληροφορικής, που απαριθμούσε 49 εκπαιδευόμενους και διεξήχθη σε 90 ημέρες (1 350 ώρες)· το μάθημα αναλύσεως και προγραμματισμού συστημάτων βάσεως δεδομένων, που απαριθμούσε 15 εκπαιδευόμενους και διεξήχθη σε 100 ημέρες (500 ώρες)· το μάθημα τεχνικών ταπετσαρίας, που απαριθμούσε 27 εκπαιδευόμενους και διεξήχθη σε 80 ημέρες (400 ώρες)· το μάθημα ζαχαροπλαστικής, που απαριθμούσε 11 εκπαιδευόμενους και διεξήχθη σε 120 ημέρες (203 ώρες)· το μάθημα ζαχαροπλαστικής, που απαριθμούσε 11 εκπαιδευόμενους και διεξήχθη σε 120 ημέρες (203 ώρες)· το μάθημα τεχνικών πωλήσεων, που απαριθμούσε 49 εκπαιδευόμενους και διεξήχθη σε 240 ημέρες (1 200 ώρες), και το μάθημα συστημάτων πληροφορικού εξοπλισμού γραφείων, που απαριθμούσε 61 εκπαιδευόμενους και διεξήχθη σε 400 ημέρες (2 000 ώρες).
84. Η προσφεύγουσα όμως παρατηρεί ότι δεν διανεμήθησαν 10 500 (ήτοι 1 500 × 7) φωτοτυπίες στους εκπαιδευόμενους, αλλά 137 770. Με το υπόμνημα απαντήσεως, η

προσφεύγουσα προσκόμισε την κατανομή του αριθμού των ανά μάθημα διανεμηθεισών φωτοτυπιών και τα έξοδα των φωτοτυπιών για κάθε μάθημα: σημειώνει δε ότι τέτοιου είδους έγγραφο δεν της ζητήθηκε ποτέ στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας.

- 85 Το Πρωτοδικείο κρίνει πάντως ότι, για να καθοριστεί ο αριθμός των φωτοτυπιών, είναι αναγκαίο να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι, σύμφωνα με την κατανομή που προσκόμισε η προσφεύγουσα ως παράρτημα του υπομνήματος απαντήσεως, το κύριο μέρος των φωτοτυπιών αντιστοιχούσε στις φωτοτυπίες των εγχειριδίων, το κόστος των οποίων υπολογίστηκε στο κεφάλαιο 14.2.1 (όπως τα εγχειρίδια MS DOS, Word IV, Lotus 123, GEM Desk. Publ., μάρκετινγκ, τεχνικών πωλήσεων, Wordstar, τεχνικών ταπετσαρίας, τεχνικών γραμματείας ή εισαγωγής στην πληροφορική). Το Πρωτοδικείο όμως έκρινε ότι η Επιτροπή μπορούσε νομίμως να θεωρήσει ότι είχαν αγοραστεί και διανεμηθεί στους εκπαιδευόμενους βιβλία και εγχειρίδια, πράγμα το οποίο μειώνει τοσούτω μάλλον την ανάγκη να γίνουν φωτοτυπίες.
- 86 Επομένως, εφόσον δεν προσκομίστηκαν επαρκείς αποδείξεις σε εύθετο χρόνο από την προσφεύγουσα στην Επιτροπή, όσον αφορά τον αριθμό των φωτοτυπιών που πράγματι διανεμήθηκαν για κάθε μάθημα, δεν μπορεί να προσαφθεί στο θεσμικό αυτό όργανο ότι έκρινε εύλογο τον αριθμό των 1 500 φωτοτυπιών ανά μάθημα. Εφόσον, η προσφεύγουσα ήταν δικαιούχος συνδρομής του ΕΚΤ, σ' αυτήν εναπόκεινταν να διαβιβάσει σε εύθετο χρόνο τις αποδείξεις αυτές στις αρμόδιες αρχές, ενόψει της εκθέσεως του DAFSE και του σχεδίου αποφάσεως.
- 87 Τρίτον, η προσφεύγουσα παρατηρεί, όσον αφορά την τιμή μονάδας της φωτοτυπίας, ότι η τιμή των 10 ΡΤΕ που πρότεινε είναι η ίδια με την τιμή που δέχτηκε το DAFSE. Η τιμή αυτή δεν μπορεί λοιπόν να χαρακτηριστεί υπερβολική. Εξάλλου, η προσφεύγουσα επισημαίνει, για λόγους συγκρίσεως, ότι η τιμή μιας φωτοτυπημένης σελίδας είναι 100 ΡΤΕ ανάλογα με τις αμοιβές των συμβολαιογράφων, που έχουν εγκριθεί με το νομοθετικό διάταγμα 397/83, της 2ας Νοεμβρίου 1983 (πλειστάκις τροποποιηθέν).

- 88 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι το έγγραφο του DAFSE, που επικαλείται η προσφεύγουσα για να δικαιολογήσει την τιμή των 10 ΡΤΕ, φέρει ημερομηνία 3 Απριλίου 1996. Το έγγραφο αυτό αναφέρεται συνεπώς σε διαφορετική χρονική περίοδο από αυτήν κατά την οποία διεξήχθησαν οι ενέργειες επαγγελματικής καταρτίσεως, ήτοι μεταξύ Φεβρουαρίου και Δεκεμβρίου 1989. Εξάλλου, επισημαίνεται ότι η αναφερόμενη στο έγγραφο αυτό τιμή καλύπτει όχι μόνο το κόστος των φωτοτυπιών αλλά και την τιμή της υπηρεσίας που παρέσχε η διοίκηση για να τις πραγματοποιήσει. Εξάλλου, οι χρησιμοποιηθείσες κατ' εφαρμογή των αμοιβών των συμβολαιογράφων τιμές εμπίπτουν σε ιδιαίτερο καθεστώς, που δεν τυγχάνει εν προκειμένω εφαρμογής.
- 89 Συνεπώς, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι η χρησιμοποιηθείσα από την Επιτροπή τιμή δεν είναι εύλογη.
- 90 Επομένως, πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση της προσφεύγουσας που αντλείται από την παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας.

Επί του κεφαλαίου 14.3.1.b, τεχνικό μη διδακτικό προσωπικό

Εξέταση από την Επιτροπή

- 91 Στο πλαίσιο του κεφαλαίου αυτού, επίμαχα είναι μόνο τα ποσά που υπολογίστηκαν βάσει του εκπαιδευτικού και γενικού συντονισμού, εφόσον το ποσόν που υπολόγισε η προσφεύγουσα ως τεχνικό συντονισμό δεν αποτελεί αντικείμενο διαφοράς.

- 92 Στην αίτηση πληρωμής του υπολοίπου, η προσφεύγουσα υπολόγισε τα ποσά των 5 970 000 ΡΤΕ (199 ημέρες προς 30 000 ΡΤΕ) για τον εκπαιδευτικό συντονισμό και των 5 850 000 ΡΤΕ (130 ημέρες προς 45 000 ΡΤΕ) για τον γενικό συντονισμό.
- 93 Η Επιτροπή μείωσε το επιλέξιμο ποσό του εκπαιδευτικού συντονισμού σε 3 900 000 ΡΤΕ και το επιλέξιμο ποσό του γενικού συντονισμού σε 5 460 000 ΡΤΕ για τους εξής λόγους, που εκτίθενται στο σχέδιο αποφάσεως:

— όσον αφορά τον εκπαιδευτικό συντονισμό, η Επιτροπή κρίνει ότι «ουδόλωσ δικαιολογείται το γεγονός ότι ο εκπαιδευτικός συντονισμός διήρκεσε 69 ημέρες πλέον του γενικού συντονισμού [και τεχνικού συντονισμού]» και, συνεπώς, το επιλέξιμο για τον εκπαιδευτικό συντονισμό ποσό πρέπει να μειωθεί σε 3 900 000 ΡΤΕ (130 ημέρες προς 30 000 ΡΤΕ).

— όσον αφορά τον γενικό συντονισμό, η Επιτροπή τονίζει ότι «δεν είναι εύλογο ένας γενικός συντονιστής να πληρώνεται με ωριαία αμοιβή υψηλότερη από την αμοιβή πτυχιούχου εκπαιδευτή και οι συντονιστές δεν ασκούν, υπό αυτή την ιδιότητα, καμμία άλλη δραστηριότητα και αφιερώνουν 6 ώρες ημερησίως στην ενέργεια καταρτίσεως». Συνεπώς, η Επιτροπή θεώρησε ότι το επιλέξιμο βάσει του γενικού συντονισμού ποσό πρέπει να μειωθεί από 5 850 000 ΡΤΕ (130 ημέρες προς 45 000 ΡΤΕ) σε 5 460 000 ΡΤΕ (130 ημέρες προς 42 000 ΡΤΕ ημερησίως, ήτοι 6 ώρες προς 7 000 ΡΤΕ ανά ώρα), εφόσον το ποσό των 7 000 ΡΤΕ που έγινε δεκτό ως επιλέξιμο προκύπτει από τις διατάξεις της αποφάσεως 20/ΜΤSS/87.

Επί των αιτιάσεων που αντλούνται από τη μη τήρηση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως

- 94 Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι η προσβαλλομένη απόφαση πάσχει από έλλειψη αιτιολογίας, που συνιστά σαφώς παράβαση του άρθρου 253 ΕΚ.
- 95 Όσον αφορά τον εκπαιδευτικό συντονισμό, η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι η Επιτροπή δεν επισήμανε τους λόγους για τους οποίους έκρινε ότι ουδόλως δικαιολογείται το γεγονός ότι ο εκπαιδευτικός συντονισμός διήρκεσε 69 ημέρες πλέον του γενικού και τεχνικού συντονισμού· η δε διαφορά μόνον των ειδών συντονισμού δεν μπορεί να χρησιμεύσει συναφώς ως δικαιολογία.
- 96 Όσον αφορά τον γενικό συντονισμό, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν εξήγησε τον λόγο για τον οποίο δεν είναι εύλογο ένας πτυχιούχος γενικός συντονιστής να αμείβεται με ωριαία αμοιβή υψηλότερη από την αμοιβή ενός πτυχιούχου εκπαιδευτή, εφόσον τα καθήκοντά τους είναι διαφορετικά. Η προσφεύγουσα παρατηρεί επίσης ότι η Επιτροπή δεν εξήγησε καθόλου τους λόγους για τους οποίους θεώρησε ότι ένας συντονιστής εργάστηκε μόνον έξι ώρες ημερησίως, ενώ η ημερήσια διάρκεια της εργασίας στην Πορτογαλία είναι οκτώ ώρες.
- 97 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι, από την έκθεση του 1995 της IGF, προκύπτει ότι η IGF θεώρησε ότι οι δαπάνες του κεφαλαίου αυτού αντιπροσωπεύουν περίπου 37 % των σχετικών με το διδακτικό προσωπικό δαπανών, γεγονός το οποίο υπερβαίνει τις παραμέτρους που συνήθως είναι αποδεκτές γι' αυτό το είδος δαπανών. Συνεπώς, η IGF υπέβαλε στην εκτίμηση του DAFSE την επιλεξιμότητα και τον εύλογο χαρα-

κτήρα των δαπανών λειτουργίας και διαχείρισεως των μαθημάτων, στις οποίες ανήκουν οι δαπάνες που υπολογίζονται στο κεφάλαιο 14.3.1.b, τεχνικό μη διδακτικό προσωπικό.

- 98 Όσον αφορά τον εκπαιδευτικό συντονισμό, η έκθεση του DAFSE και το σχέδιο αποφάσεως πρότειναν τη μείωση της συνδρομής του ΕΚΤ για τον λόγο ότι ουδαμώς δικαιολογείται το γεγονός ότι ο συντονισμός αυτός διήρκεσε 69 ημέρες πλέον του γενικού και τεχνικού συντονισμού. Συνεπώς, το DAFSE και η Επιτροπή έλαβαν υπόψη 130 ημέρες και όχι 199 ημέρες για να υπολογίσουν το επιλέξιμο ποσό, ήτοι 3 900 000 ΡΤΕ (130 ημέρες προς 30 000 ΡΤΕ) αντί για 5 970 000 ΡΤΕ (199 ημέρες προς 30 000 ΡΤΕ).
- 99 Όσον αφορά τον γενικό συντονισμό, η έκθεση του DAFSE, όπως και το σχέδιο αποφάσεως, πρότειναν τη μείωση της συνδρομής του ΕΚΤ για τον λόγο ότι οι συντονιστές δεν ασκούσαν καμμία άλλη δραστηριότητα και θεωρείτο ότι αφιέρωναν έξι ώρες ημερησίως στην ενέργεια της καταρτίσεως και δεν ήταν εύλογο, ενόψει ιδίως της αποφάσεως 20/ΜΤSS/87, ένας γενικός συντονιστής να πληρώνεται με ωριαία αμοιβή ανώτερη της αμοιβής πτυχιούχου εκπαιδευτή, ήτοι 7 000 ΡΤΕ ανά ώρα. Συνεπώς, το DAFSE και η Επιτροπή θεώρησαν ότι το επιλέξιμο ποσό δεν ήταν 5 850 000 ΡΤΕ (130 ημέρες προς 45 000 ΡΤΕ), αλλά 5 460 000 ΡΤΕ (130 ημέρες × 6 ώρες × 7 000 ΡΤΕ).
- 100 Το Πρωτοδικείο επισημαίνει ότι, από τις πληροφορίες που περιέχουν οι πράξεις στις οποίες παραπέμπει η προσβαλλομένη απόφαση, προκύπτουν οι λόγοι για τους οποίους μειώθηκε η συνδρομή του ΕΚΤ όσον αφορά τόσο τον εκπαιδευτικό όσο και τον γενικό συντονισμό. Οι εξηγήσεις δε αυτές επέτρεψαν στην ενδιαφερομένη να αμφισβητήσει συναφώς το κύρος και στο Πρωτοδικείο να ασκήσει τον έλεγχο νομιμότητας της προσβαλλομένης αποφάσεως. Συνεπώς, πληρούνται οι απαιτήσεις του άρθρου 253 ΕΚ.

101 Κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθούν οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας που αντλούνται από τη μη τήρηση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως.

Επί των αιτιάσεων που αντλούνται από την πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών

102 Όσον αφορά τον εκπαιδευτικό συντονισμό, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται κατ' αρχάς ότι δεν είναι ακριβές να υποστηριχθεί, όπως προκύπτει από την έκθεση του DAFSE και το σχέδιο αποφάσεως, ότι «ουδόλως δικαιολογείται ότι ο εκπαιδευτικός συντονισμός διήρκεσε 69 ημέρες πλέον του γενικού συντονισμού». Πράγματι, ο γενικός συντονισμός, ο οποίος διήρκεσε 130 ημέρες, έγινε από ένα μόνο πρόσωπο, ενώ ο εκπαιδευτικός συντονισμός, ο οποίος αντιστοιχεί σε 199 ημέρες, πραγματοποιήθηκε από δύο πρόσωπα, από τα οποία το ένα εργάστηκε 109 ημέρες (77 ημέρες και 32 ημέρες) και το άλλο 90 ημέρες. Η προσφεύγουσα διευκρινίζει ότι η διαφορά του αριθμού των ημερών που υπολογίστηκαν για τον γενικό ή τεχνικό συντονισμό (130 ημέρες) και των ημερών που υπολογίστηκαν για τον εκπαιδευτικό συντονισμό (199 ημέρες) εξηγείται απλώς από το γεγονός ότι ο εκπαιδευτικός συντονισμός είναι απαιτητικότερος και προϋποθέτει περισσότερη εργασία από τους άλλους συντονισμούς.

103 Εν τούτοις, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως θεωρώντας ότι ουδόλως δικαιολογείται το γεγονός ότι ο εκπαιδευτικός συντονισμός διήρκεσε 69 ημέρες πλέον του γενικού συντονισμού. Εφόσον η προσφεύγουσα δεν δικαιολογεί λυσιτελώς το γεγονός αυτό, είναι πράγματι δύσκολο να εννοηθεί τίνι τρόπον μπορεί να υπολογιστούν περισσότερες ημέρες για τον εκπαιδευτικό συντονισμό, που έγινε κατά τη διάρκεια των ενεργειών καταρτίσεως, απ' ό,τι για τον γενικό συντονισμό, ο οποίος μπορεί να γίνει πριν, κατά τη διάρκεια ή μετά τις ενέργειες καταρτίσεως. Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι εφόσον η προσφεύγουσα ήταν δικαιούχος της συνδρομής του ΕΚΤ, σ' αυτήν εναπόκεινταν να διαβιβάζει σε εύθετο χρόνο τέτοιου είδους δικαιολογίες στις αρμόδιες αρχές, ενόψει της εκθέσεως του DAFSE και του σχεδίου αποφάσεως.

- 104 Όσον αφορά τον γενικό συντονισμό, η προσφεύγουσα υποστηρίζει, πρώτον, ότι είναι εσφαλμένος ο ισχυρισμός ότι οι συντονιστές αφιέρωσαν μόνον έξι ώρες ανά ημέρα στη δραστηριότητά τους κατά τη διάρκεια της διεξαγωγής των μαθημάτων, εφόσον η ημερήσια διάρκεια της εργασίας στην Πορτογαλία είναι οκτώ ώρες και ουδαμώς μπορεί να υποστηριχθεί ότι οι συντονιστές, το κόστος των οποίων έλαβε υπόψη η προσφεύγουσα, δεν τήρησαν τη διάρκεια αυτή.
- 105 Εν τούτοις, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η προσφεύγουσα δεν μπορεί να επικαλεστεί το γεγονός ότι η ημερήσια διάρκεια της εργασίας στην Πορτογαλία είναι οκτώ ώρες για να αμφισβητήσει την εκτίμηση της Επιτροπής, εφόσον δεν υπάρχουν άλλα πραγματικά στοιχεία δικαιολογούντα τον ισχυρισμό της. Πράγματι, αυτή η διάρκεια των οκτώ ωρών αποτελεί το ανώτατο και όχι το κατώτατο όριο, η δε Επιτροπή ευλόγως έκρινε ότι, λόγω της υπάρξεως συγκεκριμένων συντονιστών για τα εκπαιδευτικά και τεχνικά ζητήματα, ήταν επαρκής η κατανομή έξι ωρών ανά ημέρα στον γενικό συντονιστή.
- 106 Δεύτερον, η προσφεύγουσα αμφισβητεί το επιχείρημα ότι ο γενικός συντονιστής δεν μπορεί να πληρώνεται σύμφωνα με κλίμακα ανώτερη αυτής που ισχύει για τον πτυχιούχο εκπαιδευτή.
- 107 Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι δεν μπορεί να προσαφθεί στην Επιτροπή ότι εκτίμησε ότι η εφαρμογή επί του γενικού συντονιστή της αμοιβής που αντιστοιχεί στην αμοιβή πτυχιούχου εκπαιδευτή ήταν κατάλληλη για το είδος των μαθημάτων που αποτελούν αντικείμενο της επίδικης ενέργειας επαγγελματικής κατάρτισης. Πράγματι, η χρησιμοποίηση κλίμακας ανώτερης από αυτήν που εφαρμόζεται σε εκπαιδευτή καθηγητή πανεπιστημίου ή κατόχου διδακτορικού διπλώματος δεν είναι εύλογη και πρόσφορη ενόψει του αντικειμένου των μαθημάτων που έπρεπε να λάβουν χώρα, το οποίο δεν δικαιολογεί να πραγματοποιείται ο γενικός συντονισμός από πρόσωπο τέτοιου επιπέδου, εφόσον τα μαθήματα αυτά αφορούσαν τις τεχνικές ηλεκτρονικών εκδόσεων, τη γραμματεία με υποδομή πληροφορικής, τις τεχνικές ταπετσαρίας, τη ζαχαροπλαστική, τις τεχνικές πωλήσεων και τα συστήματα πληροφορικού εξοπλισμού γραφείων.

- 108 Επομένως, πρέπει να απορριφθούν οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας που αντλούνται από πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών.

Επί του κεφαλαίου 14.3.9, μισθώματα

Εξέταση από την Επιτροπή

- 109 Η προσφεύγουσα υπολόγισε, στην αίτηση πληρωμής του υπολοίπου, το ποσό των 17 219 511 ΡΤΕ στο επίμαχο εν προκειμένω κεφάλαιο, το οποίο αφορά τις παροχές μισθωμάτων κινητών και ακινήτων, που πραγματοποίησε η προμηθεύτρια επιχείρηση SI — Sistemas de Informaçã, L^{da} (στο εξής: SI).
- 110 Η Επιτροπή μείωσε το επιλέξιμο ποσό για τις παροχές αυτές σε 13 803 000 ΡΤΕ για τους ακόλουθους λόγους, που εκτίθενται στο σχέδιο αποφάσεως:

«Στο κεφάλαιο αυτό υπολογίζεται, ως έξοδα μισθωμάτων, το ποσό των 17 308 697 [ΡΤΕ], από τα οποία 17 219 511 [ΡΤΕ] χρεώθηκαν από την επιχείρηση [SI]. Κατά τη διάρκεια του ελέγχου που πραγματοποίησε η IGF στην επιχείρηση αυτή, προέκυψε ότι το ποσό των μισθωμάτων που δηλώθηκε στο υπόδειγμα 22 της δηλώσεως εισοδήματος για το έτος 1989 ήταν 14 842 000 [ΡΤΕ]. Αφετέρου, ακόμη κι αν δεν είναι δυνατόν να καθοριστούν τα πραγματικά έξοδα με τα οποία επιβαρύνθηκε η SI στο τιμολόγιο που εξέδωσε επ' ονόματι της ACA, είναι προφανές ότι, ακόμη κι αν τούτο ήταν δυνατόν, το κόστος αυτό θα ήταν προδήλως κατώτερο των 14 842 000 [ΡΤΕ],

εφόσον πολλά από τα δηλωθέντα έξοδα δεν έχουν ασφαλώς καμμία σχέση με την επαγγελματική κατάρτιση.

[...]

Αν γίνει δεκτό ως εύλογο το περιθώριο κέρδους 50 % επί του πραγματικού κόστους του τιμολογίου που εξέδωσε η πελάτις της, και έχοντας υπόψη ότι το ποσό των 17 220 000 [PTE] αντιστοιχεί στο 62 % του συνόλου που χρεώθηκε στην ACA (17 220 000 [PTE] επί 27 842 000 [PTE] [το ποσό αυτό είναι εσφαλμένο· το ακριβές ποσό είναι 27 847 288 PTE, το οποίο πάντως δεν αλλάζει την αναλογία του 62 % που χρησιμοποίησε η Επιτροπή]), διαπιστώνεται ότι η εφαρμογή αυτού του ποσοστού επί του δηλωθέντος από την SI κόστους στο υπόδειγμα 22 δίνει τον αριθμό των 9 202 000 [PTE] (14 842 000 [PTE] × 62 %) το οποίο, με περιθώριο κέρδους 50 %, ανέρχεται σε 13 803 000 [PTE] (9 202 000 [PTE] × 1,5).»

Επί της αιτιάσεως που αντλείται από πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 111 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η προσβαλλομένη απόφαση έχει ελάττωμα όσον αφορά το κεφάλαιο 14.3.9, μισθώματα, επειδή στηρίζεται στην εσφαλμένη υπόθεση ότι το εγγραφέν από την SI κόστος στη θέση «μισθώματα» της δηλώσεως εισοδή-

ματός της για το έτος 1989, ήτοι 14 842 000 ΡΤΕ, πρέπει να χρησιμεύσουν ως αφετηρία για τον υπολογισμό των επιλεξιμών δαπανών του κεφαλαίου αυτού.

- 112 Η Επιτροπή επισημαίνει πάντως ότι η έκθεση του 1995 της IGF υποβάλλει στην εκτίμηση του DAFSE τον εύλογο χαρακτήρα και την επιλεξιμότητα των δαπανών που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο αυτό· πράγματι, στην έκθεση αυτή υποστηρίζεται ότι: «η έκθεση του λογιστικού ελέγχου της SI επισημαίνει ότι στη θέση “μισθώματα” περιλαμβάνεται το ποσό των 14 842 000 ΡΤΕ αντί των χρεωθέντων 27 847 000 ΡΤΕ, και περιλαμβάνει 4 323 000 ΡΤΕ από μισθώματα γραφείων στο Aveiro και 4 300 000 ΡΤΕ από μισθώσεις εξοπλισμών, ποσό που ουδόλως φαίνεται αξιόπιστο». Η έκθεση που εξέδωσε στις 5 Μαρτίου 1993 η IGF, ως προς τον λογιστικό έλεγχο που πραγματοποιήθηκε σε τέσσερις προμηθεύτριες επιχειρήσεις που χρησιμοποίησε η ACA στο πλαίσιο των ενεργειών καταρτίσεως (στο εξής: έκθεση του 1993 της IGF), επιβεβαιώνει τον ισχυρισμό αυτόν όσον αφορά, ειδικότερα, την ανάλυση των αποσπασμάτων του τρέχοντος λογαριασμού και των συναφών δικαιολογητικών της SI.
- 113 Η Επιτροπή τονίζει επίσης ότι η IGF δεν μπόρεσε να καθορίσει το άμεσο κόστος που αντιστοιχεί στα εκδοθέντα επ' ονόματι της ACA τιμολόγια στα βιβλία της SI. Η Επιτροπή σημειώνει επίσης ότι ακόμη κι αν η IGF απεδείκνυε μόνο το άμεσο κόστος βάσει των εκδοθέντων επ' ονόματι της ACA τιμολογίων, το κόστος αυτό θα ήταν κατώτερο των 14 842 000 ΡΤΕ, εφόσον ορισμένα από τα δηλωθέντα από την SI έξοδα δεν συνδέονται με τις ενέργειες της καταρτίσεως στις οποίες προέβη η προσφεύγουσα.
- 114 Συνεπώς, ενώπιον της αναγκαιότητας να εκτιμηθεί ο εύλογος και απαραίτητος χαρακτήρας ορισμένων δαπανών και των αντιστοίχων ποσών, και λαμβανομένων υπόψη των ισχυουσών στην αγορά τιμών και του καθήκοντος που έχουν οι οντότητες που είναι δικαιούχοι δημοσίων πόρων να καταβάλλουν την απαραίτητη χρηστή επιμέλεια κατά τη διαχείριση των δικών τους συμφερόντων, η Επιτροπή φρονεί ότι περιθώριο 50 % επί του αμέσου κόστους που χρεώθηκε στον πελάτη είναι εύλογο για μια προμηθεύτρια εταιρία, ακόμη κι αν το περιθώριο αυτό είναι «αντικειμενικά υψηλό», όπως επισημαίνεται στην έκθεση του DAFSE.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 115 Εκ προοιμίου, διευκρινίζεται ότι τα επιχειρήματα των διαδίκων δεν αφορούν τις δαπάνες που ανέλαβε η προσφεύγουσα έναντι της SI, προμηθεύτριας επιχειρήσεως, η οποία μίσθωσε διάφορα κινητά και ακίνητα για ποσό 17 219 511 PTE βάσει του σχεδίου 890365/P1.
- 116 Η απόφαση της Επιτροπής περί μείωσης των επιλεξιμών δαπανών του κεφαλαίου 14.3.9, μισθώματα, στηρίζεται στην ιδέα ότι τα έξοδα αυτά πρέπει να καθορισθούν βάσει του πραγματικού κόστους του εκδοθέντος από την SI τιμολογίου και προκύπτει, σύμφωνα με το σχέδιο αποφάσεως, από την έκθεση του 1993 της IGF, η οποία πραγματοποιήθηκε κατόπιν αιτήσεως του DAFSE.
- 117 Η έκθεση του 1993 της IGF αναλύει κατ' αρχάς τα έσοδα της SI και επισημαίνει ότι, από τη δήλωση εισοδήματος της SI για το έτος 1989, προκύπτει ότι το ποσό των πωλήσεων και των παροχών υπηρεσιών που πραγματοποίησε η επιχείρηση αυτή ανέρχεται σε 144 187 010 PTE περίπου. Στο ποσό αυτό περιλαμβάνεται το ποσό των 17 219 511 PTE που χρέωσε η SI στην ACA για τη μίσθωση κινητών και ακινήτων, ως προς το οποίο η IGF παρατηρεί ότι, από την εξέταση των τιμολογίων που παρουσίασε η ACA και την αίτηση πληρωμής του υπολοίπου, προκύπτει ότι οι υπηρεσίες που παρέσχε η SI αφορούν τη μίσθωση εξοπλισμού πληροφορικής (για 15 211 000 PTE), τη συντήρηση, τεχνική βοήθεια και μεταφορά του εξοπλισμού (για 1 845 000 PTE) και τα μισθώματα (για 164 000 PTE).
- 118 Η έκθεση αυτή εξετάζει στη συνέχεια το κόστος της SI, ως προς το οποίο η IGF περιορίζει τον έλεγχο της στην ανάλυση της θέσεως «μισθώματα» της δηλώσεως εισοδήματος της επιχειρήσεως αυτής για το έτος 1989 και τονίζει: «Εκτιμώντας ότι τα τιμολόγια που εξέδωσε η SI επ' ονόματι της ACA αφορούν γενικώς τα ποσά σχετικά με τις υπηρεσίες μισθώσεως εξοπλισμού πληροφορικής και μισθώσεως αιθουσών, ότι

η πραγματοποιηθείσα ανάλυση των δαπανών περιορίστηκε μόνο στη θέση «μισθώματα» που περιλαμβάνονται στον λογαριασμό αποτελεσμάτων της χρήσεως 1989, το σύνολο των οποίων ανέρχεται, στις 31 Δεκεμβρίου 1989, σε 14 842 000 [PTE]». Το ποσό αυτό κατανέμεται ως εξής:

«Μισθώματα	4 323 000
Automercantil	736 000
Sofinloc	1 788 000
Renault Gest	750 000
A.A. Castanheira Rent a Car	200 000
Fiat	446 000
Regisconta	2 049 000
Sobran	1 300 000
Unital	3 000 000
RST	<u>250 000</u>
[Σύνολο]	14 842 000».

119 Η έκθεση του 1993 της IGF επισημαίνει επίσης ότι στο συνολικό ποσό που μεταφέρθηκε το κεφάλαιο «μισθώματα», ήτοι 4 323 000 PTE, περιλαμβάνονται ποσά σχετικά με τη μίσθωση γραφείων στην πολυκατοικία Vera Cruz, στο Aveiro· ότι, όσον αφορά τα άλλα κεφάλαια, το ποσό του 1 300 000 PTE αντιστοιχεί σε τιμολόγιο εκδοθέν από την επιχείρηση Sobran, κηρυχθείσα σε πτώχευση, και ότι το ποσό των 3 000 000 PTE αντιστοιχεί στη διάθεση ενός υπολογιστή NCR 8250 για 30 ημέρες, ο οποίος είχε εγγραφεί στα πάγια στοιχεία του ενεργητικού της εταιρίας Unital και αγοράστηκε το 1985 για 3 500 000 PTE.

120 Στο πλαίσιο αυτό, η έκθεση του 1993 της IGF συγκρίνει τα έσοδα και τα έξοδα της SI και καταλήγει ότι, από την εξέταση του συμβατού των εκδοθέντων τιμολογίων, για συνολικό ποσό 27 847 288 PTE (17 219 511 PTE για το σχέδιο 890365/P1· 10 627 777 PTE για το σχέδιο 890038/P3), με τη θέση των αντιστοιχουσών δαπανών, προκύπτει ότι το ποσό που μεταφέρθηκε στη λογιστική της SI στη θέση «μισθώματα» είναι 14 842 000 PTE, περιλαμβάνον τη μίσθωση αιθουσών για 4 323 000 PTE και τη

μίσθωση εξοπλισμών για 4 300 000 ΡΤΕ, τονίζοντας συγχρόνως ότι το ποσό αυτό δεν «φαίνεται αξιόπιστο για τους εκτεθέντες λόγους».

- 121 Η έκθεση του 1993 της IGF δεν εξετάζει αν τα άλλα έξοδα μισθωμάτων που ανέλαβε η SI έναντι της Automercantil (736 000 ΡΤΕ), της Sofinloc (1 788 000 ΡΤΕ), της Renault Gest (750 000 ΡΤΕ), της A.A. Castanheira Rent a Car (200 000 ΡΤΕ), της Fiat (446 000 ΡΤΕ), της Regisconta (2 049 000 ΡΤΕ) και της RST (250 000 ΡΤΕ) είχαν επιπτώσεις στο κόστος των παροχών που πραγματοποίησε η SI για την ACA. Πάντως ο προσδιορισμός των επιχειρήσεων αυτών δεν μπορεί να επιβεβαιώσει ότι οι μισθώσεις που συνήψε με αυτές η SI έχουν άμεση σχέση με τις πραγματοποιηθείσες για την ACA παροχές.
- 122 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι η αναπτυχθείσα στην έκθεση του 1993 της IGF συλλογιστική στηρίζεται στην εσφαλμένη υπόθεση ότι το κόστος που εγγράφηκε στη θέση «μισθώματα» της δηλώσεως εισοδήματος της SI για το έτος 1989 πρέπει να χρησιμοποιηθεί για να καθορισθεί το κόστος των παροχών που χρεώθηκαν στην ACA από την επιχείρηση αυτή.
- 123 Από τη λεπτομερή ανάλυση των δαπανών που υπολογίστηκαν με την αίτηση πληρωμής του υπολοίπου στο κεφάλαιο 14.3.9, μισθώματα, προκύπτει πράγματι ότι το ποσό των 17 219 511 ΡΤΕ, που αντιστοιχεί στις δαπάνες της ACA για τη μίσθωση εξοπλισμών από την SI, στο πλαίσιο του σχεδίου 890365/P1, μπορεί να αναλυθεί ως εξής:

— 15 211 018 ΡΤΕ για μίσθωση εξοπλισμών·

— 163 800 ΡΤΕ για μίσθωση εγκαταστάσεων·

- 841 996 PTE για συντήρηση·
- 722 032 PTE για μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμών·
- 280 665 PTE για ασφάλιση.

124 Η προσφεύγουσα όμως διευκρινίζει, χωρίς να αντικρούεται από την Επιτροπή, ότι οι εξοπλισμοί που εκμίσθωσε η SI στην ACA για το επίμαχο σχέδιο εν μέρει ανήκαν στην SI και εν μέρει η SI τους είχε μισθώσει από τρίτους. Συνεπώς, οι ανήκοντες στην SI εξοπλισμοί ενεγράφησαν στη θέση «ενσώματα πάγια στοιχεία του ενεργητικού» ως προβλέψεις για αποσβέσεις, που ανέρχονται σε 11 169 034 PTE στη δήλωση εισοδήματος του 1989, ενώ όλα τα μισθωθέντα από την SI περιουσιακά στοιχεία ενεγράφησαν στη θέση «μισθώματα», που ανέρχονται σε 14 482 000 PTE στη δήλωση εισοδήματος του 1989.

125 Ομοίως, η SI ενέγραψε το κόστος των παροχών σχετικά με τη συντήρηση, μεταφορά και εγκατάσταση των εξοπλισμών και ασφάλιση σε άλλες θέσεις και όχι στη θέση «μισθώματα», δηλαδή στις θέσεις σχετικά με τα έξοδα προσωπικού, τη συντήρηση και επισκευή, και την ασφάλιση.

126 Έτσι, η έρευνα του κόστους των παροχών που πραγματοποίησε η SI στη λογιστική της επιχειρήσεως αυτής δεν έπρεπε να περιοριστεί μόνο στη θέση «μισθώματα», αλλά έπρεπε να λάβει υπόψη το σύνολο των θέσεων στις οποίες μπορεί να περιληφθεί το προαναφερθέν κόστος, εφόσον οι παροχές της SI δεν καλύπτουν μόνο τα μισθώματα των εξοπλισμών και εγκαταστάσεων που μίσθωσε η SI από τρίτους, όπως υπονοεί η IGF, αλλά και την εκμίσθωση των εξοπλισμών και εγκαταστάσεων που ανήκουν στην SI, καθώς και τη συντήρηση, μεταφορά, εγκατάσταση και ασφάλιση των εξοπλισμών αυτών.

- 127 Επιβάλλεται συνεπώς η διαπίστωση ότι το ποσό των 14 842 000 PTE που περιλαμβάνεται στη θέση «μισθώματα» της δηλώσεως εισοδήματος της SI για το έτος 1989 δεν μπορεί να χρησιμεύσει ως βάση για τον καθορισμό των επιλεξιμών δαπανών στο κεφάλαιο 14.3.9, μισθώματα.
- 128 Η έκθεση του 1995 της IGF, η έκθεση του DAFSE και το σχέδιο αποφάσεως επανέλαβαν το ίδιο σφάλμα.
- 129 Πράγματι, η έκθεση του 1995 της IGF επανέλαβε το συμπέρασμα της εκθέσεως του 1993 της IGF και υπέβαλε στην εκτίμηση του DAFSE τον εύλογο χαρακτήρα και την επιλεξιμότητα των δαπανών που περιλαμβάνονται στο επίμαχο εν προκειμένω κεφάλαιο.
- 130 Στη συνέχεια, η έκθεση του DAFSE, αφού υπενθύμισε τα στοιχεία της συγκρίσεως στην οποία προέβη η IGF μεταξύ του ποσού του τιμολογίου (ήτοι 27 847 288 PTE, από τα οποία 17 219 511 PTE για το σχέδιο 890365/P1) και του ποσού που μεταφέρθηκε στη θέση «μισθώματα» της SI (ήτοι 14 842 000 PTE), πρότεινε να υπολογιστεί το επιλέξιμο ποσό χρησιμοποιώντας το ποσό των 14 842 000 PTE ως σημείο αφετηρίας.
- 131 Το σχέδιο αποφάσεως επανέλαβε τη συλλογιστική αυτή και κατέληξε στο ίδιο αποτέλεσμα.
- 132 Επομένως, η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως δεχόμενη την εσφαλμένη υπόθεση ότι το κόστος των 14 842 000 PTE που έχει εγγραφεί στη θέση «μισθώματα» της δηλώσεως εισοδήματος της SI για το έτος 1989 μπορεί να καθορίσει το ποσό των επιλεξιμών δαπανών για το επίμαχο κεφάλαιο.

- 133 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι πρέπει να γίνει δεκτή η αίτηση της προσφεύγουσας που αντλείται από πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών.
- 134 Συνεπώς, η προσβαλλομένη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί στο μέτρο που μειώνει, στο κεφάλαιο 14.3.9, μισθώματα, το ποσό των δαπανών που υπολόγισε η προσφεύγουσα ως πληρωμή των παροχών μισθώσεως κινητών και ακινήτων που πραγματοποίησε η προμηθεύτρια επιχείρηση SI.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 135 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα. Πάντως, σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 3, το Πρωτοδικείο μπορεί να κατανείμει τα έξοδα ή να αποφασίσει ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων.
- 136 Εν προκειμένω, τα ακυρωτικά αιτήματα της προσφεύγουσας, που ζήτησε την καταδίκη της Επιτροπής στα δικαστικά έξοδα της παρούσας διαδικασίας, κρίθηκαν εν μέρει βάσιμα. Το Πρωτοδικείο κρίνει ότι εκτιμά ορθά τις περιστάσεις της παρούσας υποθέσεως, λαμβανομένης ιδιαίτερας υπόψη της παρελθούσας μακράς χρονικής περιόδου μεταξύ της από 26 Απριλίου 1990 αιτήσεως πληρωμής του υπολοίπου και της προσβαλλομένης αποφάσεως, ληφθείσας μόλις στις 30 Νοεμβρίου 1999, και αποφασίζει ότι η Επιτροπή φέρει τα δικαστικά της έξοδα και το ένα τρίτο των δικαστικών εξόδων της προσφεύγουσας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει την απόφαση C(99) 3684 της Επιτροπής, της 30ής Νοεμβρίου 1999, περί μειώσεως της συνδρομής του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου που χορηγήθηκε στην Associação Comercial de Aveiro στο πλαίσιο του προγράμματος 890365/P1, κατά τον βαθμό που αυτή μειώνει, στο κεφάλαιο 14.3.9, μισθώματα, το ποσό των παροχών που χρέωσε η SI — Sistemas de Informação, L^{da}.**
- 2) Απορρίπτει την προσφυγή κατά τα λοιπά.**
- 3) Η Επιτροπή φέρει τα δικαστικά έξοδά της και το ένα τρίτο των δικαστικών εξόδων της προσφεύγουσας.**
- 4) Η προσφεύγουσα φέρει τα δύο τρίτα των δικαστικών της εξόδων.**

Cooke

García-Valdecasas

Lindh

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 14 Μαΐου 2002.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

J. D. Cooke

Π - 2508